

Regionala skärgårdsrådet

<i>Datum</i>	2019-11-21
<i>Tid</i>	10.00 - 13.00
<i>Plats</i>	Stockholmssalen, Landstingshuset
<i>Kallade</i>	Enligt sändlista

Protokoll

1 Mötet öppnas (Gustav Hemming)

Alla hälsades välkomna till dagens möte.

Inga övriga frågor inkom.

2 Presentation av rapport; *Utmaningar och möjligheter för små och medelstora företag i Stockholms skärgård*.
<http://sh.diva-portal.org/smash/get/diva2:1317060/FULLTEXT02.pdf>
(Paulina Rytkönen, Lektor och docent Södertörns högskola)

Presentation av rapporten:

Rapporten som tagits fram inom projektet Archipelago Business Development syftar till att inventera utmaningar och möjligheter för företagare i skärgården. Rapporten bygger dels på dokumentstudier av befintliga underlag och rapporter, dels på intervjuer med företagare på Dalarö, Ornö, Sandhamn och Utö. Utmaningarna som lyfts fram i rapporten redovisas branchvis och några möjligheter diskuteras. I rapporten presenteras även ett antal affärsidéer som tagits fram av studenter.

Exempel på utmaningar som Paulina Rytkönen lyfte fram från sin rapport:

- Svårt att uppfylla regionala och lokala utvecklingsplaner p.g.a. starkt fragmenterad offentlig styrning med många beslutsnivåer som skapar motstridiga regler för företagare.
- Nationell och regional nivå beaktar inte skärgårdens specifika kontextuella och rumsliga förutsättningar.
- Initiativ som riktar sig till specifika sektorer eller branscher tar inte sällan hänsyn till den bredare affärsmiljön och kontexten.

- Skärgården utgör endast en liten del av kommunernas och regionens verksamhet. Det leder till att skärgården blir bortprioriterad när andra konkurrerande problem och områden anses vara viktigare.
- Företag och branscher var en utmaning Paulina lyfte extra på skärgårdsrådet

Det är svårt att identifiera konkreta åtgärder för att främja företag i så kallade framtidsbranscher. Framtidsbranscherna är dock vagt definierade och de flesta projekt som sjsätts fokuserar på den gamla vanliga branschen – turism.

Exempel på möjligheter för företag och branscher är:

- Skapa forum för dialog där beslutsfattare möter företagare.
- En översikt över regelverk som krockar kan röja hinder mot att exempelvis kunna få miljöcertifieringar som kan ge fler kunder.
- Lär av best-practice.

Exempel på affärsidéer från Södertörns högskolas studenter:

- Über för skärgården
- Digital app-baserad paketering av resa, bo och göra.
- Digital tjänst för uthyrning av privata bryggor (som normalt sett är det ont om offentliga bryggor men privata bryggor står tomma).
- Utö på cykel

Skicka gärna synpunkter till paulina.rytkonen@sh.se

Några röster ur Skärgårdsrådets diskussion om rapportens resultat:

- De företagare som finns i skärgården arbetar i stort sett i alla branscher. Detta tack vare IP telefoni som bidragit till att man kan sitta var som helst och arbeta.
- Det finns behov av att förlänga säsongerna för besöksnäring i skärgården.
- Värmdö kommun har långsiktiga planer med att utveckla nya former för besöksnäringen och för en dialog med skärgårdsföretagarna.
- Det är bra att resor med Waxholmsbåtarna inkluderas i SL- korten permanent under lågsäsong för att locka fler besökare till öarna under lågsäsong, så att de som driver företag i skärgården kan få intäkter året runt. Det finns dock stora skillnader mellan kommunerna och därför finns det ett behov av dialog mellan kommunerna samt mellan kommuner och de som verkar i skärgården.

3 Information från TRF

- a. Bredband (Claes Palmgren)

- Utlysningen för bredbandsstöd från Landsbygdsprogrammet stängde 11 november.
 - Post och Telestyrelsen höll en hearing i Stockholm den 26 november 2019. Regeringen har beslutat att utöka PTS anslag med 5 miljoner kronor för att främja utbyggnaden av snabbt bredband. PTS har ett förslag om en nationell stödordning för bredbandsutbyggnad där offentliga aktörer gör kartläggningar och prioriterar de områden som behöver stöd samt konkurrensutsätter bredbandsutbyggnaden. PTS har fått i uppdrag av regeringen att utifrån det tidigare förslaget konkretisera hur framtida stödinsatser ska kunna utformas på ett effektivt sätt.
 - Vid Byanätsforums konferens den 10 oktober samlades totalt trehundra personer spridda på 18 platser i landet. Region Stockholm och Länsstyrelsen Stockholm stod för ett regionalt program med 30 deltagare från byalag, företag, kommuner, nationella organisationer och myndigheter. Skärgården var starkt representerad, med flera föreningar från öar i Norrtälje, Värmdö och Haninge, samt från Adelsö i Ekerö kommun. TRF har haft konferens för 30 deltagare på tre olika platser.
 - I maj nästa år planeras ett studiebesök för Skärgårdsrådet i Stockholms skärgård. Förslag på plats och aktiviteter mottages gärna. SIKO anmäler att de gärna hjälper till med studiebesöket.
- b. Övergripande info om regeringens översyn av strandskyddet, (Tove Ellingsen, Susanne Skärlund)
- Regeringen har tillsatt en utredning som ska se över strandskyddslagstiftningen. Strandskyddsutredaren Catharina Håkansson Boman har i uppdrag att föreslå författningsändringar och andra åtgärder som innebär att strandskyddet görs om i grunden genom en ökad differentiering som tar hänsyn till att tillgången till sjöar och stränder, befolkningstätheten och exploateringstrycket varierar i landet.
 - Förslagen ska enligt ansvarig minister Isabella Lövin dels syfta till att förbättra förutsättningar för bostäder och näringsverksamhet främst för småföretagare, besöksnäring och gröna näringar i områden med lågt exploateringstryck. Det ska samtidigt finnas ett fortsatt starkt och, om det behövs, förstärkt strandskydd för att värna våra obrutna strandlinjer, tillgängligheten inom allemansrätten och miljön i områden som redan är starkt exploaterade
 - Utredningen ska lämna sitt slutbetänkande i november 2020.
 - Gustav Hemming har haft möte med strandskyddsutredaren och framförde bland annat att det finns behov av ytterligare definiering av strandskyddet, bland annat måste det bli lättare att bygga på kärnöarna.
 - För mer information om utredningen se <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2019/07/utredning-ser-over-strandskyddet-i-grunden/>

- c. Mini-workshop: Framtagande av handlingsprogram till Landsbygds- och skärgårdsstrategin (Tove Ellingsen)
- Region Stockholm arbetar med att ta fram ett handlingsprogram för genomförandet av Landsbygds- och skärgårdsstrategin för Stockholmsregionen. En miniworkshop genomfördes där deltagarna på skärgårdsrådet fick föreslå aktiviteter till handlingsprogrammet.

4 Lunchpaus

5 Exekutivkommittén (Tomas Norberg, Länsstyrelsen Stockholm)

Tomas informerade bland annat om:

- Avfallshantering i skärgården: En enkät om avfallshanteringen kommer att skickas ut till alla som deltog i Ö för Ö. I tidningen Skärgården finns en länk till enkäten att fylla i och skicka in. Avfallshanteringens uppföljning görs av Chalmers.
- Utbildningsprojektet Mer Digital fortsätter år 2020. Projektet syftar till att ge seniorer en grundläggande utbildning inom IT och digitala tjänster.
- Kommundialog: Den här gången var det Haninge kommun som fick presentera vilka möjligheter och utmaningar som finns i Haninges skärgård på exekutivkommittén.
- Försöksverksamheten att förbättra tillgången till paketutlämningen i skärgården har varit lyckad och många skärgårdsbor är mycket nöjda. Verksamheten kommer därför bli permanent så fort ny leverantör är på plats. Region Stockholm ska byta ut sin underleverantör för godstransporter i skärgården och ny leverantör beräknas vara på plats i februari nästa år.
- Två förslag på frågor som kommer att tas upp på nästa exekutivkommitté är ny skarvplan samt knutpunkter hur man tar sig ut i skärgården.

6 Presentation av arbetet med en behovsanalys och trafikutredning för den samlade sjötrafiken som bedrivs av Region Stockholm.
(Sonny Österman, TF)

Uppdrag och genomförande

Under mandatperioden ska trafiknämnden påbörja arbete med att forma framtidens skärgårdstrafik. Trafikförvaltningen har inlett ett arbete med en behovsanalys och en trafikutredning för den samlade sjötrafiken som bedrivs av Region Stockholm. Som ett led i detta arbete genomförs en rad samråd, däribland med samtliga berörda kommuner, intresseorganisationer som SIKO, företagarföreningar, myndigheter och Trafikantföreningen.

Flera av regionens fartyg inom sjötrafiken behöver ersättas inom en tioårsperiod. En nyligen genomförd utredning om pendelbåttrafiken pekade även den på behov av investeringar i nytt tonnage. Sammantaget innebär detta ett behov av en samlad utredning av sjötrafiksystemet vad gäller linjer, stoppställen, tonnage, depåplatser med mera. Det är inte aktuellt att föreslå ändrade replipunkter eller kärnöar.

Sjötrafikutredningen ska ske i två delar. Del 1 (2019-2020) består av att utreda trafikbehov av sjötrafik från år 2025 med framåtblick 10 år och vilka investeringsbehov som finns för sjötrafiken. Del 2 (2020-2021) kommer bestå av att ta fram inriktningsförslag på nya fartyg till sjötrafiken.

7 Aktuella sjötrafikfrågor

Denna punkt ströks från dagordningen. Information ges vid nästa sammanträde.

8 Inga övriga frågor

Möten år 2020, sal och adress presenteras vid nästa kallelse

6 februari, kl. 11-14

7 maj, kl. 11-14

3 september, kl. 11-14

5 november, kl. 11-14

